

A Fővárosi Ítéltábla Bodnárné dr. Szabó Zsuzsannaügyvéd, ügygondnok (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Kelemen, Mészáros, Sándor és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: dr. Balázs Gáborügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, a ... (fél címe, ügyintéző: ... ügyvéd) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű és a személyesen eljáró III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen jogalap nélküli gazdagodás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. július 3. napján kelt 22.P.20.338/2017/31. számú ítélete ellen a felperes részéről 33. és 35. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt 1.936.000 (Egymillió-kilencszázharminchatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A ... kerület ... helyrajzi szám alatt felvett, természetben ... kerület, ... szám alatti társasházi ingatlan, a közös tulajdonból hozzá tartozó 53/713 tulajdoni hányaddal a felperes 1/1 arányú tulajdonában állt.

A felperes eltartottként 2010. december 16. napján életjáradékkal vegyes tartási szerződést kötött a II. rendű alperessel mint eltartóval, amely szerint az ingatlan tulajdonjogát átruházta a II. rendű alperesre, aki cserében a szerződésben rögzített járadék fizetési és tartási kötelezettséget vállalta a felperes haláláig. A II. rendű alperes a teljesítés körében vállalta a perbeli ingatlan felújítását egy éven belül, ennek keretében saját költségen történő kiürítést, az ingatlan nyílászárói szükség szerinti cseréjét, mázolását, az ingatlan kifestését, melynek összköltségét a felek 1.000.000 forintban állapították meg. Vállalta az ingatlan szerződéskötés idején fennálló közös költség, rezsi és ezek behajtásával felmerült költségeinek a kiegyenlítését, időszakonként visszatérő szolgáltatásként pedig az ingatlan közös költségének megfizetését. Vállalta azt is, hogy amennyiben a felperes mint eltartott fizikai állapota olyan mértékben romlik, hogy gondozásra szorul, úgy gondoskodik az ingatlan tisztán tartásáról, az eltartott megfelelő gondozásáról, ápolásáról, gyógyítatásáról akként, hogy erre elsősorban a felperes jövedelmét használja fel, a felmerülő költségek felperes jövedelme által nem fedezett részét pedig maga fizeti. A felperes vállalta, hogy gondoskodik saját létfenntartásáról, viseli az ingatlan használatával felmerülő rezsi költségeket a közös költség kivételével, és megóvjaa az ingatlant az állagromlástól.

A szerződésben rögzítették, hogy amennyiben a felperes ezt a kötelezettségét nem teljesíti, úgy a II. rendű alperes az eltartott jövedelmével nem fedezett fenntartás költségeit nem köteles megfizetni. Az ingatlan állagának megóvása és karbantartása az eltartott kötelezettsége volt a szerződés szerint, az esetlegesen szükségessé váló további felújítási költségek a II. rendű alperest terheltek. A szerződés 5. pontja alapján az ingatlan-nyilvántartásba tartás fejében történő átruházás jogcímén bejegyezték a II. rendű alperes 1/1 arányú tulajdonjogát, míg a felperes javára 2010. december 20. napjával tartási és életjáradéki jogot jegyeztek fel, mely jelenleg is fennáll. Az ingatlan 2007-ben kiégett, a szerződéskötés idején elhanyagolt, felújításra szoruló állapotban volt, azt a felperes telehalmozta különböző használati tárgyakkal, újságokkal, ruhaneműkkel. A felperes a szerződéskötés idején jó egészségi állapotban volt, gondozásra, orvosi ellátásra nem szorult, gyógyszerrel nem szedett, magát ellátta. A II. rendű alperes a szerződéskötést követően 2010. év folyamán az ingatlant kiürítette, azon saját költségén felújítási munkálatokat végzett, ennek keretében az ingatlant kifestette, a nyílászárókat kicserélte. Kiegyenlítette az ingatlanon fennálló közös költség és egyéb tartozásokat, és a közös költséget rendszeresen fizette, egészen az ingatlan I. rendű alperes részére történő eladásáig, mely időponttól kezdve a közös költséget az I. rendű alperes fizette. A felperes részére időnként élelmiszert is vásárolt. A II. rendű alperes a felperes lakásában a kiürítést követően is folyamatosan lomokat halmozott fel, melyeket a II. rendű alperes el kívánt szállítani; ennek kapcsán a felek között annyira megromlott a viszony, hogy a felperes a II. rendű alperest nem engedte be a lakásba, a vele való kapcsolattartástól elzárkózott. A felperes egészségi állapota időközben leromlott, 2015 márciusában kórházba került, a perbeli ingatlan használatáról végleg lemondott, szociális otthonba történő elhelyezése folyamatban van. A felperest időközben, 2013. május 8-án jogerőre emelkedett ítéletével a bíróság cselekvőképességet korlátozó gondnokság alá helyezte. A felperes ellen amiatt, hogy a perbeli ingatlanban lomokat halmozott fel, számos hatósági eljárás indult. Több esetben a lakás ki is gyulladt. A felperes mint eltartott 2012. április 25. napján két tanú előtt szerződés megtámadásának jogáról lemondó és szerződéssel kapcsolatos vitás kérdéseket rendező nyilatkozat elnevezésű okiratot írt alá.

A felperes pontosított keresetében a II. rendű alperest eredeti állapot helyreállítása címén 18.000.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni. Ezt az összeget az ingatlan jelenlegi forgalmi értéke alapján jelölte meg. Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 277. §-ára, a 300. § (1) bekezdésére, a 299. §-ára, az 586. § (1)-(3) bekezdésére és 591. §-ára alapította. Előadta, hogy a II. rendű alperes megszegte a szerződéses kötelezettségeit, késedelembe esett, ezért a felperes a 2016. június 23-án postára adott levelével elállt a szerződéstől. Az elállás alapján az eredeti állapot helyreállításának, elszámolásnak van helye. Előadta, hogy az ingatlan tulajdonjogára nem tart igényt, így annak forgalmi értéke megfizetésére kérte kötelezni a II. rendű alperest. Emellett elmaradt életjáradék címén évi 800.000 forint, 2015. február 28-tól pedig évi 500.000 forint megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperessel egyetemlegesen. Nem vagyoni kár megtérítése címén 4.200.000 forint megfizetésére kérte kötelezni a II. rendű alperest, arra hivatkozva, hogy a felperest 2010-től nélkülözésnek tette ki, nem nyújtott részére tartást, és ezzel a felperest nem vagyoni hátrányok érték. Kiemelte, hogy miután a kéményseprő vállalat megtiltotta a lakásban található cserépkályha használatát, a II. rendű alperes az ingatlanban megszüntette a fűtést, ezért a felperes egész télen fázott. Mindezeket túl további 2.000.000 forint megfizetésére kérte kötelezni a II. rendű alperest jogalap nélküli gazdagodás címén. E kereseti kérelmét arra alapította, hogy a II. rendű alperes a lakásából ilyen értékű ingóságot szállított el. Keresetét utóbb leszállította, és az elmaradt tartás és életjáradék címén fennálló igényt nem tartotta fenn arra tekintettel, hogy az elszámolás körében a már nyújtott szolgáltatások visszaszolgáltatása történik. Előadta, hogy a perbeli tulajdonjog átruházási szerződések létrejöttét, illetve érvényességét, és sem az I., sem a II. rendű alperes tulajdonszerzését nem vitatja.

A II. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a II. rendű alperes nem vállalt vételár fizetési kötelezettséget, így amennyiben a felek között elszámolásra kerülne sor, abban az esetben sem lenne köteles vételár fizetésére. Vitatta a felperes elállását, mert hivatkozása szerint ilyen tartalmú levelet nem kapott. Előadta, hogy a szerződésben vállalt kötelezettségeinek eleget tett. Az általa kiürített lakást a felperes ismételtelen szeméttel hordta tele. Hivatkozása szerint, bár a felperes nem szorult ápolásra, gondozásra, a II. rendű alperes a részére rendszeresen ételmezt vett és étterembe vitte mindaddig, amíg a felperes a lakásba beengedte. Vitatta a felperes nem vagyoni kárát, illetve annak összegszerűségét is. Vitatta azt is, hogy az elszállított ingóságok értéket képviseltek volna. Előadta, hogy az életjáradék összege a havi közös költség volt, melyet a II. rendű alperes, majd utóbb az I. rendű alperes fizetett. Kifizette a felújítási költségeket és a tartozásokat kiegyenlítette. Hivatkozott arra is, hogy a felperes teljes bizonyító erejű okiratban ismerte el, hogy a II. rendű alperes a szerződéses kötelezettségének eleget tett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet elutasította, és a felperest kötelezte, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 317.500 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

Ítéletének indokolásában rámutatott, hogy a perben nem volt vitás, miszerint a felperes a II. rendű alperessel érvényes életjáradékkal vegyes tartási szerződést kötött, amelynek alapján a perbeli ingatlan tartás fejében a II. rendű alperes tulajdonába került. Az sem volt vitás, hogy a II. rendű alperes a szerződéses kötelezettségeit részben teljesítette. A felperes a II. rendű alperes részbeni szerződésszegésére hivatkozva állt el a szerződéstől. A felperes a régi Ptk. 300. §-ára alapította az elállását. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a tartási életjáradéki szerződés jellegéből adódóan az csak a jövőre nézve szüntethető meg, a szerződéskötés előtt fennállt helyzetet természetben nem lehet visszaállítani. A felperesi elállásnak ezért szerződésszegés esetén sincs helye, különös tekintettel arra is, hogy az ingatlan időközben az I. rendű alperes tulajdonába került. Szerződéstől elállásnak nem volt helye, arra viszont a felperes nem hivatkozott, hogy a szerződést felmondta volna. Emellett a felperes azt sem igazolta, hogy az elállást tartalmazó nyilatkozatát a II. rendű alperes átvette. A felperes tehát nem bizonyította, hogy elállt a szerződéstől vagy bármely egyéb módon kifejezte volna a szerződés megszüntetése iránti igényét. Kifejtette, hogy amennyiben a II. rendű alperes szerződésszegés miatt felmondta volna a szerződést, abban az esetben is a szerződés jövőre nézve történő megszüntetésének lenne helye, a felek által nyújtott szolgáltatások kölcsönös elszámolásával. Ennek ellenére a felperes nem adta indokát, hogy amellet, hogy az ingatlan jelenlegi forgalmi értékének a visszafizetésére kérte kötelezni a II. rendű alperest, miként kíván a nyújtott szolgáltatásokkal elszámolni, annak ellenére, hogy nem vitatta azt, hogy a II. rendű alperes az ingatlanon fennálló tartozásokat kifizette, az ingatlant felújította, emellett a közös költséget folyamatosan fizette úgy, hogy mindvégig a felperes lakott az ingatlanban.

A nem vagyoni kártérítés iránti igénnyel kapcsolatosan arra utalt, hogy a felperesnek kellett megjelölnie azt, hogy a szerződésszegő magatartás miatt, azzal okozati összefüggésben nem vagyoni kára merült fel. A rendelkezésre álló bizonyítékokból az állapítható meg, hogy a II. rendű alperes szerződés szerinti kötelezettségeinek eleget tett, szerződésszegő magatartást nem tanúsított, a teljesítéssel nem esett késedelembe, így a szerződésszegéssel okozott nem vagyoni kártérítés iránti igény alaptalan volt. Megjegyezte, hogy a felperes a tényelőadásán túl semmivel sem bizonyította azt, hogy nem vagyoni hátrányok érték, nélkülözésnek lett volna kitéve, illetve az egészségi állapota a II. rendű alperes szerződésszegése miatt romlott meg.

Az elszállított ingóságokkal kapcsolatos kereseti kérelem tekintetében az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes az igényét nem bizonyította. Azt sem tudta pontosan megjelölni,

hogy mely ingóságok elszállítását sérelmezi, illetve azok milyen értéket képviselnek. A szerződés tartalma alapján azt lehetett megállapítani, hogy a II. rendű alperes köteles volt az ingatlant kiüríteni. A gondnok tanúvallomásából kitűnt, hogy a felperes „kőkemény gyűjtögető” volt. Azt is meg lehetett állapítani, hogy a felhalmozott lomok miatt a felperes lakása több esetben teljesen kiégett. Utalt arra, hogy a II. rendű alperes csatolta az általa hivatkozott szakvéleményt és kiegészítést annak alátámasztására, hogy milyen értékű munkálatokat végzett az ingatlanon, illetve mennyiben teljesítette szerződéses kötelezettségét. A felperes a szakvélemény megállapításait általánosságban vitatta, azonban a tényelőadások alapján szakvélemény nélkül is megállapítható volt, hogy a II. rendű alperes a szerződés szerinti kötelezettségeinek eleget tett, e körben további bizonyításra nem volt szükség.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését lényeges eljárási szabálysértésre hivatkozva. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályainak sorozatos megsértésével tudatosan úgy vezette a pert, hogy az felperesi pervesztéssel záruljon. Kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla mondja ki a bíróság elfogultságát. Kérte, hogy „a perben érvényesített jog alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozzon, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetve határozott”. Fellebbezésében sérelmezte, hogy az indoklás nem terjedt ki arra, hogy a másodlagos keresetet bírói nyomásra vonta vissza, azonban azt a 2018. június 11-i fellebbezésében ismételtén betérjesztette, de ezt a bíróság nem utasította el, nem is foglalkozott vele és az ítéletben sem indokolta. Álláspontja szerint az ügyvédi törvény súlyos megsértésének minősül, hogy a bíró megengedte, hogy a II. rendű alperes képviselőjében járjon el az az ügyvéd, aki előtte a felperes ügyfele volt két szerződéskötésnél is. A bíró az eljárás elejétől fogva tudatosan készítette elő a felperes pervesztését, először a másodlagos kereset kiiktatásával, majd a felperesi keresetváltoztatás tilalmával. Fontos lépés volt ebben az eljárásban a III. rendű alperes elleni kérelem kiiktatása is. A bíró az ítélet indoklásával nem tért ki arra a szerződésszegésre sem, hogy miért nem gondoskodik az eltartó a felperesről mióta gondozásra szorul. Álláspontja szerint a támadott szerződés összes rendelkezése az alperes javát szolgálja, abban nyoma sincsen havi járadéknak, tartásnak, általában olyan feltételeknek, melyek a felperes javára jelentettek volna előnyt. Álláspontja szerint a szerződés jogszabályba ütközik, tehát érvénytelen. Bár a bíróság ezt a keresetet kiiktatta, ennek megállapítása saját hatáskörében is kötelessége lett volna. Az alperes által előadottakat bizonyított állításként, tényként kezeli, miközben minden felperesi bizonyítást elutasított. A felperes korábbi írsaival bizonyította az ingók meglétét, illetőleg leírta azt is, hogy miket ígért neki az alperes, amikor elszállította az értékes műszaki cikkeket.

Kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla mondja ki az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakkal szemben, hogy ebben a szerződéstípusban is el lehet állni a szerződéstől. Az ítéletben megfogalmazottak nem tekinthetők jogi indoknak, egyébként sem kapott a felperes semmit, amivel adós lenne. Hivatkozott arra is, hogy az elállást tartalmazó küldeménye feladását az ajánló szelvény bizonyítja. Az alperesnek áll érdekében az átvétel tagadása. Sikertelen kézbesítés esetén a levél visszajött volna a felpereshez. Az elsőfokú bíróság koncepciójába illeszkedik, hogy az időközben teljesen leépült felperes meghallgatására alapítva találta alaptalannak a nem vagyoni kártérítés iránti kérelmet. Ezzel szemben a felperes keresetleveléből, amellyel a ... Bíróságnál megtámadta a szerződést, részletesen kitűnik minden sérelme, mert akkor még ezeket jól fel tudta sorolni. Tény, hogy a felperes a „tartástól” 2015-ben testileg és lelkileg teljesen tönkrement, saját maga árnyéka lett. Iratok bizonyítják, hogy a felperes a lakás fűthetőségét nem az előírt kéménybéleléssel oldotta meg, hanem a fűtést befalazással megszüntette, ami miatt a lakás fűthetetlen lett. Emiatt a felperes az utolsó években heves küzdelmet folytatott a kéményseprő és a katasztrófavédelmi hatóságokkal, egy ízben a Parlament elé láncolta ki magát. Ez a küzdelem örölte fel végső erejét, ami után már gondozásra

szorult, de az alperes ezt sem teljesítette. Amennyiben a II. rendű alperes eleget tesz a kémény bélelésére felszólító határozatnak, a felperes talán még most is önellátó lehetne. Ebből következik, hogy van okozati összefüggés az alperes szerződésszegése és a nem vagyoni kár bekövetkezése között. A jelen ügy sok mozzanatban hasonlít a „lakásmaffia” néven ismert ügyekre.

Fellebbezését kiegészítette azzal is, hogy kérte a keresetének helyt adó döntés meghozatalát. Kérte annak megállapítását, hogy a szerződés nem felel meg a régi Ptk.-ban leírt szerződéstípusnak. Kérte elfogadni azt az állítását, hogy elállása folytán elszámolásnak van helye. Kérte annak megállapítását, hogy a felperes nem kapott szolgáltatást, semmit, amit az elszámolásnál vissza kellene fizetnie, ezért az I. rendű alperes teljesen ingyenesen szerezte meg a felperes lakása tulajdonjogát, amivel tartozik az elszámolásnál. Kérte annak kimondását, hogy a tartási és életjáradéki szerződés érvénytelen volt, ezért az I. rendű alperes az ingatlant nem tulajdonostól szerezte. Kérte annak kimondását, hogy jogi nonszensz az a bírói megállapítás, hogy „II. rendű alperes nem vállalt vételár fizetési kötelezettséget, ezért az elszámoláskor sem lenne köteles vételár fizetésére”.

Az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltak ellenében bizonyította azt, hogy életerős, sokat mozgó ember volt, egy töpörödött, szellemileg leépült ember lett. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság csak a felperes tárgyalási jegyzőkönyvbe rögzített szavaira hivatkozott, amikor már nem tudta a szenvedéseit felidézni, mert semmire nem emlékezett. Azonban a szerződést megtámadó keresetlevélben részletesen beleírta mindazt, amit elszenvedett. Kérte azt is kimondani, hogy a megszerzett lakáson történt bármi felújítás már nem a felperesnek tett szolgáltatás, mert ő ott akkor már haszonélvező sem volt. Kérte az ellopott értékes ingóságok meglétét is elfogadni, ezek ellopását a felperes több korábbi iratában is leírta. Hivatkozott arra, hogy a bíró állítása ellenére a hivatkozott keresetlevél nem volt az iratokhoz csatolva, ezért azt fellebbezéséhez mellékelte. A II. rendű alperes által összeállított szakvéleménynek nevezett iromány bizonyító erejét kétségbe vonta, másrészt nem lehet a felperes javára történt szolgáltatásnak értékelni, mivel abban az időben a II. rendű alperes mint tulajdonos viselte az ingatlan terheit. Előadta, hogy bírói félrevezetés miatt hivatkozott tévesen a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 252. § (1) bekezdésére, holott a (2) bekezdés a hatályon kívül helyezés indoka. Elfogultságra hivatkozva a megismételt elsőfokú eljárásban másik bíró kijelölését kért elrendelni.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel az érdemi felülbírálatot megelőzően a régi Pp. 253. § (1) bekezdése értelmében először abban a kérdésben foglalt állást, hogy van-e ok eljárási szabálysértés miatt az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú eljárás megismétlésére.

A felperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tudatosan úgy vezette a pert, hogy az a felperes pervesztésével záruljon. A régi Pp. 13. § (1) bekezdés e) pontja értelmében az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban mint bíró nem vehet részt az, akitől az ügynek tárgyilagos megítélése elfogultsága miatt nem várható. Az adott esetben azonban az a körülmény, hogy a felperes a bíróság tájékoztatásának a hatására módosította a keresetét, nem ad alapot az első fokon eljáró bíró elfogultságának a megállapítására.

A felperes fellebbezésében állította, hogy a másodlagos keresetét a 2018. június 11-i (az ügyben

hozott részítélet elleni) fellebbezésében ismételten előterjesztette, ezzel azonban az elsőfokú bíróság nem foglalkozott. A felperes által hivatkozott irat azonban a másodlagos kereset ismételt előterjesztésére vonatkozó nyilatkozatot nem tartalmaz. A régi Pp. 215. § (1) bekezdése értelmében a bíróság érdemi döntésének a felperes kereseti kérelme és az alperes ellenkérelme szab korlátot. E jogszabályi rendelkezéssel összhangban a bíróság a fenntartott keresetet bírálhatja el, tehát az elsőfokú bíróság nem sértett sértett jogszabályt, amikor ítéletének az indokolásában nem tért ki arra a kereseti kérelemre, amelyet a felperes utóbb nem tartott fenn, arra ugyanis a döntési jogköre nem terjedt ki.

A régi Pp. 67. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a perben meghatalmazottként eljárhat az ügyvéd és az ügyvédi iroda. A felperes állítása szerint az a körülmény, hogy a III. rendű alperes látja el a II. rendű alperes jogi képviselét, az ügyvédi törvénybe ütközik. Az elsőfokú bíróságnak a perben azt kellett vizsgálni, hogy a jogi képviselő rendelkezik-e a II. rendű alperestől szabályszerű meghatalmazással, ezzel kapcsolatosan további kötelezettsége nem volt. A II. rendű alperes a III. rendű alperes részére a jogszabályoknak megfelelő meghatalmazást adott, ezért az elsőfokú bíróság nem sértett jogszabályt, amikor nevezettet tekintette a II. rendű alperes jogi képviselőjének.

Az előzőekből kitűnően nem volt indok az elsőfokú bíróság ítélete hatályon kívül helyezésére, a Fővárosi Ítéltábla ezért az ügy érdemében hozta meg a döntését. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével hozta meg a határozatát, mellyel a Fővárosi Ítéltábla minden tekintetben egyetértett.

A felperes fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság hivatalból nem vizsgálta a II. rendű alperessel megkötött szerződés semmisségét. A semmis szerződések ex tunc hatályú érvénytelensége - függetlenül attól, hogy erre hivatkozott-e valaki - a törvény erejénél fogva következik be: a semmisség megállapításához külön eljárásra nincs szükség. A bírói gyakorlat ezt mindig is akként értelmezte, hogy a semmisséget a bíróságnak hivatalból észlelnie kell. Semmis szerződés esetén a bíróság hivatalból csak a semmisség megállapítására, és az ilyen szerződésre alapítottan előterjesztett igény elutasítására szorítkozhat [1/2010. (VI. 28.) PK vélemény].

A régi Ptk. 200. § (1) bekezdése értelmében a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja. A (2) bekezdés szerint semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. Semmis a szerződés akkor is, ha nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik. A rendelkezésre álló bizonyítékok nem támasztják alá azt a felperesi előadást, hogy az I. rendű alperessel megkötött életjáradékkal vegyes tartási szerződés olyan fogyatékoságban szenved, amely miatt a bíróságnak hivatalból kellett volna észlelnie, hogy a szerződés joghatás kiváltására nem alkalmas. Az a felperesi hivatkozás, miszerint a szerződés összes rendelkezése a II. rendű alperes javát szolgálja, illetve a II. rendű alperes a szerződéses kötelezettségeit nem teljesítette - bizonyítottságuk esetén - sem adna alapot a szerződés semmisségének a megállapítására.

A régi Ptk. 589. § (1) értelmében a bíróság a tartási szerződést - mindkét fél érdekeinek figyelembevételével - módosíthatja. A (2) bekezdés szerint, ha valamelyik fél magatartása vagy körülményei folytán a természetben való tartás lehetetlenné vált, bármelyik fél kérheti a bíróságtól a szerződés végleges vagy az említett körülmények megszűntéig tartó átváltoztatását életjáradéki szerződéssé, ha pedig a szerződés célja ilyen módon sem valósítható meg, a szerződés megszüntetését. A (3) bekezdés alapján a bíróság a szerződést a felek megfelelő kielégítésével

szünteti meg.

Az elsőfokú bíróság e jogszabályi rendelkezéssel összhangban foglalt állást úgy, hogy az adott esetben a szerződéstől elállás jogát a törvény nem teszi lehetővé. Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy a jelen esetben szerződésszegésre alapított felmondás folytán a szerződés jövőre nézve történő megszüntetésének lehetne helye, a szolgáltatások kölcsönös elszámolásával. A felperes azonban ilyen igényt nem terjesztett elő. Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állás úgy, hogy az ingatlan forgalmi értékének megfelelő összeg és kamatai megfizetésére irányuló keresetnek nincs jogszabályi alapja. A Fővárosi Ítélőtábla egyebekben utal arra, hogy a felperes a tartási szerződéssel érintett ingatlanból a tartási kötelezettség elmulasztása esetén a végrehajtásra vonatkozó szabályok szerint kielégítést kereshet, melyet az új tulajdonos, az I. rendű alperes tűrni köteles [régi Ptk. 587. § (2)-(3) bekezdés].

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat a régi Pp. 206. § (1) bekezdése alapján okszerűen mérlegelve állapította meg, hogy a II. rendű alperes szerződés szerinti kötelezettségeinek eleget tett, szerződésszegő magatartást nem tanúsított, a felperes utóbb a II. rendű alperest a lakásba be sem engedte, így a tartási szerződés nem teljesítésére alapított nem vagyoni kártérítés iránti kereset alaptalan. Helyesen állapította meg azt is, hogy az elszállított ingóságokkal kapcsolatban a felperes csupán saját tényelődására hivatkozott, de nem bizonyította, hogy a kiegész miatt a lakás kiürítésre köteles II. rendű alperes onnan szükségtelenül értékes ingóságokat is elszállított.

A Fővárosi Ítélőtábla az előzőekben kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalva helyes indokaira is - helybenhagyta.

A II. rendű alperesnek a fellebbezési eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról nem kellett rendelkezni.

Az eredménytelenül fellebbező felperes költségmentességére tekintettel az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

..., 2019. február 20.

. Sághy Mária s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

. Kincses Attila s.k.
bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

A Fővárosi Ítéltábla Bodnárné dr. Szabó Zsuzsannaügyvéd, ügygondnok (fél címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Kelemen, Mészáros, Sándor és Társai Ügyvédi Iroda (fél címe, ügyintéző: dr. Balázs Gáborügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, a ... (fél címe, ügyintéző: III.rendű alperes neve) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű és a személyesen eljáró III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen jogalap nélküli gazdagodás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. március 20. napján kelt 22.P.20.338/2017/24. számú részítélete ellen a felperes részéről 25., 28. és 32. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

részítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg az I. rendű alperesnek 50.000 (Ötvenezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárási költséget.

A le nem rótt 1.904.000 (Egymillió-kilencszáznégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen a részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes tulajdonában állt a ... kerület ... helyrajzi szám alatt felvett, természetben ... kerület, ... szám alatti társasházi ingatlan, a közös tulajdonból hozzá tartozó 53/713 tulajdoni hányaddal. A felperes az ingatlanban különböző használati tárgyakat, újságokat, lomokat halmozott fel, melynek következtében az ingatlan több alkalommal, így 2007-ben is kiégett.

A felperes eltartottként 2010. december 16. napján életjáradékkal vegyes tartási szerződést kötött a II. rendű alperessel mint eltartóval. A szerződés szerint az ingatlan tulajdonjogát a II. rendű alperesre ruházta át, aki cserében a szerződésben írtak szerint járadék fizetését és tartási kötelezettséget vállalt. A II. rendű alperes saját költségén az ingatlan felújítását, kiürítését, nyílászárói cseréjét, mázolását, az ingatlan kifestésével vállalta 1.000.000 forint értékben. Vállalta továbbá a szerződéskötés idején fennálló közös költség, rezsi és ezek behajtásával felmerült költségek kiegyenlítését, valamint az ingatlan közös költségének folyamatos megfizetését. Azt is vállalta, hogy amennyiben a felperes fizikai állapota olyan mértékben romlik, hogy gondozásra szorul, úgy gondoskodik az ingatlan tisztán tartásáról, az eltartott gondozásáról, ápolásáról, gyógyíttatásáról úgy, hogy erre elsősorban a felperes jövedelmét használja fel, míg az abból nem fedezett költségeket maga fizeti. A felperes vállalta, hogy saját létfenntartásáról gondoskodik, viseli

az ingatlan használatával felmerülő rezszi költségeket a közös költség kivételével, és megóvjá az ingatlant az állagromlástól.

A szerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba a perbeli ingatlanra tartás fejében történő átruházás jogcímén 2010. december 20. napjával bejegyezték a II. rendű alperes tulajdonjogát; a felperes javára tartási és életjáradéki jog került bejegyzésre. A szerződés megszerkesztésével, ellenjegyzésével, illetve a földhivatali eljárásban a képvisellel a szerződő felek a ...-t bízták meg, mely a szerződést szerkesztette és ellenjegyezte; képviselében a III. rendű alperes járt el. A szerződéskötést követően az ingatlant továbbra is a felperes használta.

A II. rendű alperes 2013. szeptember 30-án adásvételi szerződést kötött az I. rendű alperessel mint vevővel, melynek folytán 2013. október 17-én adásvétel jogcímén az I. rendű alperes tulajdonjogát bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásba. A szerződés 3. pontja szerint a vételár kiegyenlítésén túl az I. rendű alperes átvállalt a II. rendű alperestől az eltartottal szemben fennálló, az életjáradéki szerződésen alapuló minden kötelezettséget, melyhez a felperes nem járult hozzá. A szerződés megszerkesztésével, ellenjegyzésével és a földhivatali képvisellel a felek ugyancsak a ...-t bízták meg, a szerződést az ügyvédi iroda ellenjegyezte, képviselében III. rendű alperes járt el. E szerződéskötést követően a felperes továbbra is az ingatlanban lakott, majd később azt önként elhagyta, használatáról végleg lemondott. Jelenleg az ingatlan közös költségét az I. rendű alperes viseli.

A ... Bíróság .../10. számú, 2013. május 8-án jogerőre emelkedett ítéletével a felperest cselekvőképeséget korlátozó gondnokság alá helyezte. A felperes ellen számos hatósági eljárás indult amiatt, hogy a perbeli ingatlanban lomokat halmozott föl, több esetben a lakás is kigyulladt.

A felperes mint eltartott 2012. április 25. napján két tanú előtt „Szerződés megtámadásának jogáról lemondó és szerződéssel kapcsolatos vitás kérdéseket rendező nyilatkozat” elnevezésű okiratot írt alá.

Felperes többször pontosított keresetében az I. rendű alperest jogalap nélküli gazdagodás címén 18.000.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni. Az I-II. rendű alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni elmaradt életjáradék címén 2013. október 1-jétől évi 800.000 forint, míg 2015. február 28-tól évi 500.000 forint megfizetésére. Nem vagyoni kártérítés címén 2.800.000 forint megfizetését kérte egyetemlegesen az I-II. rendű alperesektől.

A III. rendű alperest 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni. Álláspontja szerint a III. rendű alperes a felperes és a II. rendű alperes által megkötött tartási és életjáradéki szerződéssel, az I. és a II. rendű alperesek által megkötött adásvételi szerződéssel, valamint a szerződés megtámadásáról lemondó okirattal okozott külön-külön 1.000.000 forint nem vagyoni kárt a felperesnek.

Az I. rendű alperessel szemben a keresetét arra alapította, hogy bár ahhoz a felperes nem járult hozzá, az adásvételi szerződéssel megszerezte a II. rendű alperestől a korábban a felperes tulajdonában álló ingatlant, így jogalap nélkül az ingatlan értékével gazdagodott a felperes javára. A nem vagyoni kárigényét azért terjesztette elő, mert állítása szerint az I. rendű alperes a számára megfelelő tartást nem nyújtott, életjáradékot nem fizetett, ezzel őt lehetetlen helyzetbe hozta. Mivel a tartást a II. rendű alperessel együtt kellett volna nyújtania, ezért egyetemleges kötelezést kért. A felperes utóbb a keresetét leszállította és az életjáradék címén fennálló igényét az I. rendű alperessel szemben nem tartotta fenn.

A III. rendű alperes vonatkozásában a keresetét arra alapította, hogy az okiratok nem feleltek meg a jogszabályi rendelkezéseknek, az ügyvédi törvénybe ütköző módon került sor a szerződések megszerkesztésére, emiatt nem vagyoni kár érte ellátatlanság, nélkülözés miatt. A szerződések következménye volt, hogy követeléseit nem tudta behajtani, hátrányai ebből, valamint abból fakadtak, hogy nem fizették ki a neki járó tartást, életjáradékot.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozása szerint nem gazdagodott jogalap nélkül a felperes rovására, mert az ingatlant a bejegyzett tulajdonostól adásvételi szerződéssel megvásárolta, a vételárat kifizette, tulajdonszerzésre volt jogcíme. Előadta, hogy mivel a felperes nem hagyta jóvá a tartási kötelezettség átruházását, így a szerződés erre vonatkozó kitétele csupán az I-II. rendű alperesek között keletkeztetett jogviszonyt, a felperes vonatkozásában tartási kötelezettsége ezért nem állt fenn.

A III. rendű alperes elsődlegesen azért kérte a kereset elutasítását, mert az adásvételi és a tartási szerződéseket nem ő szerkesztette, hanem a Rámutatott arra is, hogy a felperes pontosan meg sem jelölte, hogy a szerződések mely pontjait tekinti megfogalmazásuk miatt jogellenesnek. Vitatta, hogy jogellenes magatartást tanúsított volna. Hivatkozott arra is, hogy a felperes pontosan nem jelölte meg, hogy milyen hátrányok érték, a nem vagyoni kára miből adódott. A szerződés megtámadásának jogáról lemondó nyilatkozat kapcsán előadta, hogy csupán a szerződés tervezetét szövegezte, azonban nem ő öntötte végleges formába, és ellenjegyzéssel sem látta el.

Az elsőfokú bíróság részítéletével az I. és a III. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet bírálta el, és azt elutasította. A felperest az I. és a III. rendű alperesek részére perköltség megfizetésére kötelezte, és megállapította, hogy a kereseti illetéket az állam viseli.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 361. § (1) bekezdése szerinti jogalap nélküli gazdagodás megtérítése iránti igényt azért találta alaptalannak, mert az I. rendű alperes az ingatlan tulajdonjogát adásvétel jogcímén [rég. Ptk. 365. § (1) bekezdés] a II. rendű alperestől szerezte meg. Tehát nem jogalap nélkül és nem jogcím nélkül gazdagodott, az ingatlant nem a felperestől szerezte, hanem a tulajdonos II. rendű alperestől. Az e címen előterjesztett keresetet azért utasította el, mivel a jogalap nélküli gazdagodás egyetlen feltétele sem valósult meg. A felperes és az I. rendű alperes között szerződéses jogviszony nem jött létre, ezért a szerződéssel okozott kár megtérítése címén sem lehet alapos a felperesi igény. A nem vagyoni kártérítés címén, a tartási jogviszony megsértésére alapítottan előterjesztett keresetet ugyancsak alaptalannak ítélte, mivel a felperes a tartási kötelezettség átruházásához, átvállalásához nem járult hozzá, így az I-II. rendű alperesek közötti megállapodás a felperes vonatkozásában sem jogosultságot, sem kötelezettséget nem keletkeztetett. A felperes így az I. rendű alperessel szemben nem érvényesíthet igényt. A felperes ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett joga annyit jelent, hogy a tartási kötelezettség elmulasztása miatt (II. rendű alperes) az ingatlanból való végrehajtás útján érvényesíthetné az igényét, függetlenül attól, hogy az ingatlan tulajdonjoga időközben az I. rendű alperesre szállt. Az I. rendű alperessel szemben a tartási kötelezettség elmulasztására alapított nem vagyoni kárigényt a bíróság jogalap hiányában utasította el.

Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a tartási és életjáradéki szerződést, valamint az adásvételi szerződést a felek megbízása alapján az ügyvédi iroda képviselőjében a III. rendű alperes írta alá. A szerződések szerkesztésével megbízott személy a ... volt, az okíratszerkesztés esetleges hiányosságaiból adódó igényeket tehát nem az ügyvédi iroda képviselőjével, hanem magával az ügyvédi irodával szemben lehetne érvényesíteni. A 2012. április 25. napján kelt nyilatkozat tartalma

alapján megállapítható volt az, hogy azt a felperes, valamint a II. rendű alperes és két tanú írta alá, azt a III. rendű alperes ügyvédi irodája nem látta el ellenjegyzéssel. Az elsőfokú bíróság megjegyezte, hogy a felperes az egyes szerződésekkel, illetőleg az okirat szerkesztési hiányossággal kapcsolatosan nem is adta elő, hogy nem vagyoni kára miből tevődik össze. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a keresetet az I. és a III. rendű alperessel szemben elutasította, további bizonyítást nem talált indokoltnak. Rendelkezett a perköltség megfizetéséről, illetőleg viseléséről.

Az elsőfokú bíróság részitélete ellen a felperes fellebbezett. Fellebbezésében előadta, hogy nem ért egyet a bíró döntésével, miszerint az I. és a III. rendű alpereseket a perből elbocsátotta. Hivatkozása szerint az elsőfokú tárgyalás vezetése sérti a felek egyenlőségének az elvét és a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogot. Hivatkozása szerint a Fővárosi Ítéltábla már kimondta, hogy a kereset tárgyalásra alkalmas, ehhez képest a bíróság többször fölhívta annak a pontosítására. Fellebbezésében úgy nyilatkozott, hogy a III. rendű alperest elbocsátja a perből és helyette az ügyvédi irodát vonja perbe. Az I. rendű alperes elbocsátását azért ellenezte, mert ismételtelen előterjeszteni kívánja a másodlagos keresetét, és az abban foglaltakat tartja fenn. A nem vagyoni kárigényt a korábbi mértékre leszállította. Hivatkozása szerint a másodlagos kereset előterjesztésére, keresetváltoztatásra a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 146. § (1) bekezdése alapján lehetősége van, ugyanis az alperesek írásbeli érdemi ellenkérelmét még nem vette kézhez.

Kérte annak megállapítását, hogy nem volt helye az I. és a III. rendű alperesek elbocsátásának, kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla helyezze hatályon kívül a részítéletet. Hivatkozott arra, hogy összesen 17 oldal keresetet és annak pontosítását adta be írásban, ennek ellenére a pervezetés úgy történt, hogy a bíró minden tárgyaláson további pontosításokat kérdezett a felperestől. Ebben a helyzetben elengedhetetlen, hogy az alperesek írásban tegyék meg az ellenkérelmüket, és amíg ez nem történik meg, helye van a keresetmódosításnak. Álláspontja szerint a bíróság sorozatosan megsértette a felek egyenlősége és a tisztességes eljáráshoz való jog elvét. A felperestől kérdezte meg azt is, amit az alperesnek kellene bizonyítania. Hivatkozása szerint a bíróság a részítélet indokolásában olyan mértékben kívánja mentesíteni az alpereseket a felperesi követelés alól, hogy túlmegy az alperesek saját védekezésén, így tetten érhető az elfogult eljárás. Érthetetlen, hogy miközben az I. rendű alperes önként vállalta írásbeli nyilatkozat benyújtását, a bíró úgy foglalt állást, hogy azt már megtette. Az I. rendű alperes személyes meghallgatása nem történt meg, így tisztázni kell azt a kérdést, hogy átvállalta-e a felperes tartását és járadéka fizetését. Az elsőfokú bíróság tévesen fogadta el azt a III. rendű alperesi érvelést, miszerint a szerződés megtámadásának jogáról lemondást tartalmazó szerződésnek csak a vázlatát készítette el, ugyanis a szövegezés szerint a felek felkeresték ... ügyvédet, hogy a kioktatás után megbízzák az irodát a szerződés elkészítésével és sor került annak aláírása. Utalása szerint az elsőfokú bíróság szükségtelenül bizonygatta az indokolásban a III. rendű alperes igazát, amikor jogilag valóban az ügyvédi iroda a per alanya, amelynek azonban egyedül az alperes a tagja.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a 2018. március 21-i, 24. sorszámú végzésével jogellenesen utasította el a keresetváltoztatást. 2018. január 9. és február 27-e között nem telt el az előírt 30 napos határidő. Hivatkozott arra is, hogy április 3-án újabb keresetmódosítást nyújtott be, melyre a bíróság nem reagált. E másodlagos kereset szerint a részítéletben elbocsátott alpereseknek perben kell maradni, mert a pert ellenük indította. Sérelmezte, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a 2018. április 3-án benyújtott fellebbezésben már az ügyvédi irodát jelölte meg alperesként, ennek ellenére az elsőfokú bíróság nem idézte meg az ügyvédi iroda egyetlen ügyvédjét. A régi Pp. 254. §-a alapján a 21. sorszámú végzés felülbírálatát is kérte azzal, hogy az ítéltábla mondja ki, hogy a bírói intézkedések jogellenesek voltak, ezért hatálytalanok. Az I. rendű alperes nem készített írásbeli

ellenkérelmet, maga jelentette be, hogy írásbeli ellenkérelmet készül beadni, így a keresetmódosítás vele szemben nem késett el. A részítélet hatályon kívül helyezésével - a régi Pp. 252. § (1) bekezdése alapján - kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságot az eljárás megismétlésére utasítsa. Kérte annak kimondását, hogy a régi Pp. 146. §-a értelmében a keresetmódosítás nem késett el az I. és a III. rendű alperesek vonatkozásában, ezen kívül kérte III. rendű alperesként a ... perbevonását, melyet az elsőfokú bíróság elmulasztott. Már többször fölhívta az elsőfokú bíróság figyelmét arra, hogy az ügyvédi törvénybe ütközik, ha a III. rendű alperes megbízást vállal a felperessel szemben, holott ő szerkesztett két szerződést is, amelyben a felperes szerződő fél volt. Emiatt az egész eljárás megismétlése szükséges.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. A III. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást az I. és a III. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset elbírálásához szükséges mértékben feltárta, a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen értékelte, és a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések alapján helytállóan utasította el a keresetet. Döntésével a Fővárosi Ítéltábla minden tekintetben egyetértett, csupán a felperes fellebbezésében foglaltakra tekintettel emeli ki a következőket.

A felperes fellebbezésében elsősorban azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróságnak nem volt lehetősége az I. és a III. rendű alperest a perből „elbocsátani”. Az adott esetben az I. és a III. rendű alperessel szemben előterjesztett igények önállóan elbírálhatóak voltak, e keresetek tekintetében további bizonyításra nem volt szükség, ezért az elsőfokú bíróság a jogszabályi rendelkezésekkel összhangban járt el, amikor a régi Pp. 213. § (2) bekezdése alapján velük szemben részítélettel határozott. Tehát az elsőfokú bíróság nem bocsátotta el a perből az I. és a III. rendű alpereseket, hanem a velük szemben előterjesztett keresetet érdemben elbírált, és a tekintetükben az ügyet első fokon befejező határozatot hozott.

A felperes fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a 2018. február 27. napján előterjesztett keresetváltoztatását, 24. sorszámú végzésével, érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló körülményeket helyesen értékelve hozta meg a döntését. Az iratokból kitűnően a felperes 2018. január 9-én pontosított keresetére az I-III. rendű alperesek érdemi ellenkérelmüket előterjesztették, ezért a 2018. február 27-én benyújtott keresetmódosítás a régi Pp. 146/A. § (1) bekezdése értelmében elkésztett. Ehhez képest az elsőfokú bíróság a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően utasította el az elkésztett keresetváltoztatást.

A felperes által hivatkozott az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság a felperest a keresete pontosítására hívta fel, nem ad alapot sem a bíró elfoglaltsága, sem a tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértésének a megállapítására. A felperest terhelő bizonyításról az elsőfokú bíróság a régi Pp. 3. § (3) bekezdése szerint megfelelően tájékoztatta a felperest, így a felperes tájékoztatáshoz fűződő joga sem sérült.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatokat és bizonyítékokat a régi Pp. 206. §-a szerint okszerűen mérlegelve utasította el az I. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet, döntése teljes egészében helytálló. A felperes és az I. rendű alperes között jogviszony nem jött létre, az I. rendű alperes az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonostól, a II. rendű alperestől adásvételi

szerződéssel, vételár ellenében szerezte meg a perbeli ingatlan tulajdonjogát. Az elsőfokú bíróság erre figyelemmel helyesen állapította meg, hogy a régi Pp. 361. § (1) bekezdése szerinti feltételek nem valósultak meg, az I. rendű alperes nem gazdagodott jogalap nélkül a felperes terhére. A Fővárosi Ítéltábla utal arra is, hogy a felperes javára a tartási és életjáradéki jog változatlanul be van jegyezve az ingatlan-nyilvántartásba, tehát az I-II. rendű alperesek által megkötött adásvételi szerződés a felperesnek a II. rendű alperessel szemben megkötött szerződésből eredő jogosultságát nem érintette.

A felperes 2.800.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetése iránti igényt az I. rendű alperessel szemben arra hivatkozva terjesztette elő, hogy az I. rendű alperes tartási kötelezettségét nem teljesítette, emiatt életminősége hátrányosan megváltozott. A rendelkezésre álló bizonyítékokból kitűnően a felperes nem járult hozzá a II. rendű alperes tartási kötelezettségének az átvállalásához, ezért az I. rendű alperesnek közvetlenül a felperessel szemben tartási kötelezettsége nem volt. Mivel az I. rendű alperesnek nem volt olyan szerződéses kötelezettsége, amelyet a felperes részére kellett volna teljesítenie, az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor a szerződésszegésre alapított nem vagyoni kártérítési igényt elutasította; az I. rendű alperes ugyanis nem tanúsított olyan magatartást, ami miatt a felperes nem vagyoni hátrányt szenvedett.

A III. rendű alperes vonatkozásában a felperes arra hivatkozott, hogy időközben kiterjesztette a keresetet a részítéletben megjelölt helyes alperesre, ezzel azonban a bíróság nem foglalkozott. A régi Pp. 215. § (1) bekezdése értelmében a bíróság érdemi döntésének a felperes kereseti kérelme és az alperes ellenkérelme szab korlátot. A régi Pp. 3. § (2) bekezdése értelmében a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. Ez az adott esetben azt jelenti, hogy az elsőfokú bíróság részítéletét a keresetben megjelölt alperessel szemben hozta meg, a határozatához a régi Pp. 227. § (1) bekezdése értelmében maga is kötve van, a részítélet meghozatalát követően előterjesztett keresetváltoztatást ezért nem bírálhatta el. A Fővárosi Ítéltábla egyebekben utal arra, hogy a régi Pp. 146/A. § (1) bekezdése értelmében a felperesnek a III. rendű alperes érdemi ellenkérelmének előterjesztését, 2018. január 9. napját követően 30 nap állt rendelkezésére, hogy az eredetileg perbe nem vont alperesre kiterjessze a keresetét. Ezt a határidőt azonban elmulasztotta.

Az elsőfokú bíróság minden tekintetben helyesen döntött, amikor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a III. rendű alperes nem okozott kárt a felperesnek, ezért a vele szemben előterjesztett keresetet elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság részítéletét a régi Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalva helyes indokaira is - helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes köteles a régi Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperes részére jogi képviselete ellátásáért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései szerint megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség megfizetésére. A III. rendű alperesnek a fellebbezési eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról nem kellett rendelkezni.

A felperes költségmentességére tekintettel az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

..., 2019. február 20.

. Sághy Mária s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró